

Akt nr:

R-E1a-1629

AU\$R-E1a-1629

R 3-1629

LANTBRUKSSTYRELSEN

25 JAN 1956

DIARIÉ Nr

SAK Nr

Handlingar angående

"Håkansgårdens dikningsföretag av år 1953"

i Ås socken och Grästorps kommun av Skaraborgs län;

upprättade år 1953 vid syneförrättning

enligt vattenlagen

av

Sven Hallin

Lantbruksingenjör i Skaraborgs län.

Statligt stöd beviljat av

LANTBRUKS- ☒ B. o. den 31/5 1954

NÄMNDEN ☒ Stöd

LANTBRUKS- ☒ B. o. den / 19

STYRELSEN ☒ Län

Arbetets utförande godkänt

den 12/7 1954 { utan

med

ändring av arbetsplan.

(Ändring har införts å berörda ritningar
med (ärbeteckning))

1.
Protokoll vid Syns-
förättning enligt Vatten-
lagen för förslag mig
av utskottet till förordning
om Håkan Rosmunds-
gården i Ås socken och
Sjöstorpss Rosmunds av
Skaraborgs län.

Den 11 november 1952: Håkan gården
Närvarande: Nuvärdesmäst, statens lant-
bruksingenjör och förättningsman, samt
följande sakkämare: Förordningen
Emilsson äg. Länns Rosmundsg. 4¹⁰ och
Åren Thralbe gården 1⁶ samt
Hugo Karlsson Länns Rosmundsg. 4⁸ o. 4⁹ samt
av övriga sakkämare: Stordg. 6²⁶⁻³⁰
Emil Wikström äg Åren Thralbe g. 1²

§ 1
Opplästes det för förättningsmannen
utskottets förordning, som hade lydelse
enligt all. A.

§ 2
~~Förordningen~~ Något jäv emot förät-
ningsmannen kunde ej uträvas.

Förklades den vid församlingens
suppättade Chivokartan över det västerbe-
rävarade området samt profil över
avslappen därifrån.

§ 4
Säkundens upplade på ifråga berörande
avslapps påskyning och igen tillgång
med etc, så att deras skick berör-
ande mark må kunna på ändra-
måts enligt sätt förutläggas och
färdas.

§ 5
Emt Wilson förklarade sig med
säkundens och upplade på avsloppets
igen tillgång med etc och hans namn.
Mer, bit. C.

§ 6
Som intet vidare fanns att till proto-
kollat utteckna, förklarades sammans-
kallet avslutat med tillkännagivande,
att sedan förslag till förnyelsen supprat-
ats, nytt sammankommande sammantals
skallas på ort och tid, som sammantals
att i laga ordning för sakkägnas till-
kännagivande. Ort och tid som om-
Menttallin

Den 2 mars 1953 ; Hålsångärdens
Män varande: Underseend föräntnings-
man och följande sakägare:
Pior Cullström Hålsångärdens
Hugo Karlsson " "
Oscar Wilman Ydrablesgårdens

§ 7
Förelades det sedan för Samman-
trädet upprättade på slaget till
i fråga varande markens förordning
med samtliga förordade handlingar.

§ 8
Uppslästes föräntningsmannens
utlåtande, som hade lydelse enligt
bil. I.

§ 9
Att samtliga och förvara till förkyt
förordade handlingar och skrivningar och att
sammanställa delägarna för val av
skytte utöfning föräntningsmannen
Pior Cullström, Hålsångärdens.

§ 10
Samtliga delägare godkände och
upprättade på slaget.

9 11
 Kun iutet vidare faams uti hies
 protokollet, utredning, firklaendes
 förättningen avskildad och samman-
 ställt i en rapport.

Ort och hies samman om

2. Gården:

Heltallin

TORRLÄGGNINGSNÄMNDEN
I SKARABORGS LÄN

E. D. 132-49

Ink. den 31/7 1946 Dnr. 126

Exp. den / 19 nr.

Till Länsl. Maj:ts Befallningshavande i
Skaraborgs län.

Undertecknade härmed förordnar att
hålla om förordnande på redovisning för att
någon annan att hålla synförättning enligt
rättslagen på konfäring av mark, till-
hörande ~~här~~ ~~med~~ Länna Håkan Rasmundsgården
49. 410 i År socken, Skaraborgs län.

~~Förordnande~~ Dessutom borde även Håblögården,
tillhörande Ernst Vilsson, beröras av förordnandet.

Meddelande angående förordningen borde
ställas till undertecknad Proor Emilsson, Håkan-
gården, Ås kyrka, befunnen förordnande 38.

Håkansgården den 30 juli 1946.

Proor Emilsson

Thyge Karlsson

FÖRORDNANDE

Lantbruksingenjören S. HALLIN, Skara
Distriktslantmätaren

förordnas härmed att i laga ordning verkställa
ifrågavarande förordning; och inf. väntas bevis
om förordnandets emottagande.

29 SEP. 1949

Mötiestad å länskansliet den

PÅ LÄNSSTYRELSENS VÄGNAR:

J. Sunnerholm

Leo Wohlstein

Förteckning

över underrättelser ang. sammanträde hos Bror
Emilsson, Håkunggården, ~~måndagen~~^{li-} den ~~10~~¹¹ nov. 1952
klockan ~~15.00~~^{15.00}, vilka denne dag avsänts till:

1. Bror Emilsson, Håkunggården, Ås kyrka
 2. Hugo Karlsson, Box 59, Grästorp
 3. Ernst Nilsson, Krabbegården, Ås kyrka.
- Åkara den 31 okt. 1952.

I tjänsten:

Wendellin

Ang. fortsatt sammanträde måndagen
den 2 mars 1953 kl. 15.00 ha kallats samt
till förstående.

Åkara den 24 febr. 1953.

I tjänsten:

Wendellin

Muntklaraat för enar mig med Ölanderna
 på den synfästningen, som avser kon-
 trollering av Lenna Kåhan Pasunns gård
 och yrkar jag på för i gentäggning av
 avloppet med botten över vatten mark,
 så att marken må kunna på ända-
 måtsenligt sätt brukas.

släktansgård den 11 nov. 1952

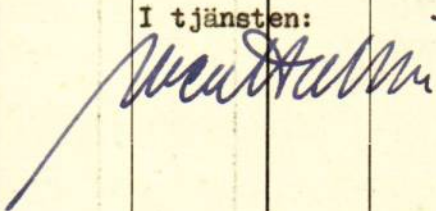
Emst Thilsson

Bestyrkes:
 / med Hållin

SVENSKT NORMAL

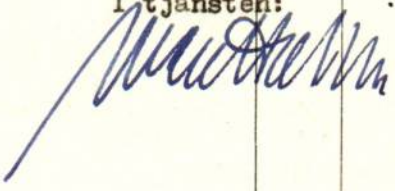
FILM A 1947

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt	annan	före	efter	pr ha	pr ägofigur
		hektar	hektar	kronor	kronor	kronor	kronor
<u>Ås socken.</u>							
<u>Åsen Krabbegården 1²</u>							
<u>Ernst Wilsson</u>							
<u>1. Alstringsbåtnad</u>							
åker, mylla på lera	1	0,40		1100	2000	900	360
" - " -	2	0,26		1200	"	800	208
	Summa	0,66					568
<u>2. Brukningsbåtnad</u>							
0-2: 200 m igenlagt dike, kapitaliserade värdet av minskad brukning- och underhållskostnad inkl. arealvinst				kr	7:08	per m	1416
	Summa						1416
				Summa båtnad			1984
<u>Lanna Håkansgården 4⁸ - 4⁹</u>							
<u>Lanna Storegården 6²⁶ - 6³⁰</u>							
<u>Hugo Karlsson</u>							
<u>1. Alstringsbåtnad</u>							
åker, mylla på lera	3	1,20		1100	2000	900	1080
" - " -	4	1,30		1800	"	200	260
" - " -	5	1,83		1300	"	700	1281
" - " -	6	0,44		600	"	1400	616
" - " -	7	1,18		300	"	1700	2006
" - " -	8	1,25		1000	"	1000	1250
	Summa	7,20					6493
<u>2. Brukningsbåtnad</u>							
3+65-5+26: 161 m igenlagt dike, kapitaliserade värdet av minskad bruknings- o. underhållskostnad inkl. arealvinst				kr	2:20	per m	354
	Summa						354
				Summa båtnad			6847

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		Åker, tomt	annan	före	efter	pr ha	pr ägofigur
		hektar	hektar	kronor	kronor	kronor	kronor
Lanna Håkansgården 4 ¹⁰							
Åsen Krabbegården 1 ⁶							
<u>Bror Emilsson, Elin Emilsson</u>							
1. Alstringsbåtnad							
åker, mylla på lera	9	0,10		1920	2000	80	8
" - " -	10	0,90		1200	"	800	720
" - " -	11	0,24		1500	"	500	120
" - " -	12	1,28		400	"	1600	2048
" - " -	13	1,40		300	"	1700	2380
" - " -	14	1,31		500	"	1500	1965
" - " -	15	1,19		1000	"	1000	1190
A-summa		6,42					8431
				Summa båtnad			8431
Totalsumma båtnad		14,28					17262
				Alstringsbåtnad			15492
				Brukningsbåtnad			1770
Håkansgården den 2 mars 1953.							
I tjänsten: 							

KOSTNADSFÖRSLAG

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad	Summa
					kronor	kronor
		<u>Rörledningen A - B - C .</u>				
0-1	100	Grävning, läggning och åter- fyllning	m 100	1:90	190	
1 - 2+04	104	- " -	" 104	2:40	250	
2+04-3+65	161	- " -	" 161	2:80	451	
3+65-5+26	161	- " -	" 161	2:40	386	
5+26-6+42	116	- " -	" 116	2:50	290	
6+42-7+37	95	- " -	" 95	2:35	223	
0 - 2+04		250 mm rör med frakt	" 204	4:15	847	
2+04-5+26		200 - " -	" 322	3:15	1014	
5+26-6+42		150 - " -	" 116	2:30	267	
6+42-7+37		125 - " -	" 95	1:75	166	
0		Rörledningsöga typ B	st 1	30:--	30	
		Brunnar typ A:				
1, 2+04		1) med 600 mm inre diameter	" 2	100:--	200	
3+65,5+26, 6+42,7+37		2) " 450 " " "	" 4	70:--	280	4594
		Arbetsledning och oförutsedda utgifter c:a 10 procent				456
<u>Summa</u>	<u>737</u>					<u>5050</u>
		<u>Rörledningen B - D .</u>				
10-11	100	Grävn., lägn. o. återfylln.	m 100	2:80	280	
11-12+49	149	- " -	" 149	2:35	350	
10-11		200 mm rör med frakt	" 100	3:15	315	
11-12+49		125 - " -	" 149	1:75	261	
11, 12+49		Brunnar typ A med 450 mm inre diameter	st 2	70:--	140	1346
		Arbetsledning och oförutsedda utgifter c:a 10 procent				134
<u>Summa</u>	<u>249</u>					<u>1480</u>

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
		<u>Sammandrag.</u>				
	737	Rörledningen A - B - C				5050
	249	" B - D				1480
<u>Summa</u>	986					6530
Håkansgården den 2 mars 1953. I tjänsten: 						

A r b e t s b e s k r i v n i n g .

Innan arbetet påbörjas skall avvägning och utsättning på minst var femtionde meter genom sakkunnig person verkställas.

Vid arbetets utförande iakttages:

att förefintliga gränsmärken ej må genom arbetet rubbas eller döljas, såvida icke dessförinnan genom vederbörlig lantmätarens försorg nya märken blivit utsatta,

att förrättningens fixpunkter icke utan tvingande skäl må förstöras. Måste så ske, skall fixpunkten ifråga genom sakkunnig person ersättas med en ny sådan,

att i grävningstabell angivna djupsiffror äro beräknade i förhållande till de avvägda dubbarna,

att genomgrävd vägbana snarast möjligt skall återställas i fullgott skick,

att betongrören till företagets rörledningar godkännas endast under förutsättning att de underkastats vederbörande lantbruksingenjörs kontroll och därvid uppfyllt gällande normalbestämmelser ifråga om hållfasthet och täthet,

att brunnringarna skola vara maskinstampade eller vibrerade,

att allenast sådana tegelrör må komma till användning, som uppfylla fordringarna uti av Sveriges Standardiseringskommission i december 1937 fastställd standard för dräneringsrör av tegel,

att rörläggning skall utföras av vid dylika arbeten van och fullt kompetent person,

att rörledning ej får täckas, innan läggningen blivit genom lantbruksingenjör eller hans ombud kontrollerad, såvida densamma utförts av annan än Lantbruksnämndens täckdikningsförmän, vilken ej är entreprenör,

att rörledning ej må läggas direkt på berg eller stora stenar utan i förekommande fall på grusbädd,

att tegelrörsledningarna skola kopplas medelst betongrör i brunnarna,

att det första röret för de täckdikesstammar, som beräknas komma att utmytna i en brunn, efter tillsägelse av vederbörande brukare skall inkopplas vid anläggandet av brunnen ifråga;

att stenarna kring dagvattenbrunnar ej må vara större än 20 cm.,

att rörfogarna skola grusas, om jorden är så beskaffad, att risk för igenslamning föreligger. Stenfyllningen kring dagvattenbrunnarna skall då beklädas med grästorv, enris eller granris,

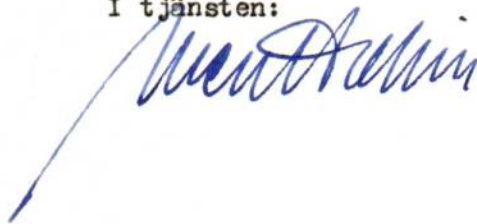
att entreprenören ålägges att taga del av bestämmelserna i denna arbetsbeskrivning,

att huvudfixpunkt för höjdbestämmningen är:

Ett kors inhugget i jordfest sten c:a 30 m SV Lanna Håkansgården 4¹⁰,
boningshuset, å höjden + 8,21 m över jämförelseplanet.

Håkansgården den 2 mars 1953.

I tjänsten:

Framställning av jordförbättring samt absolut och relativ kostnad, då varje avdelning torrlägges för sig eller i samband med andra avdelningar. (Utredning jämlikt 7:24 i vattenlagen).

Avdeln.	Ägofig.	Jordför- bättring	Andel i kostnaden för			Relativ kostnad, (kostnad för varje kronas förbättring)
			0-2+04	2+04-7+37, 11+12+49	Summa	
			K	r o	n o r	
			940		940	0,47379
I	1-2	1984	1670		1670	0,84173
II	3 -15	15278	730	4860	5590	0,36588
I + II	1-15	17262	1670	4860	6530	0,37828

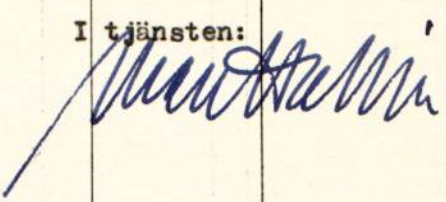
Samfälligheten uppdelas i två avdelningar.

Håkensgården den 2 mars 1953.

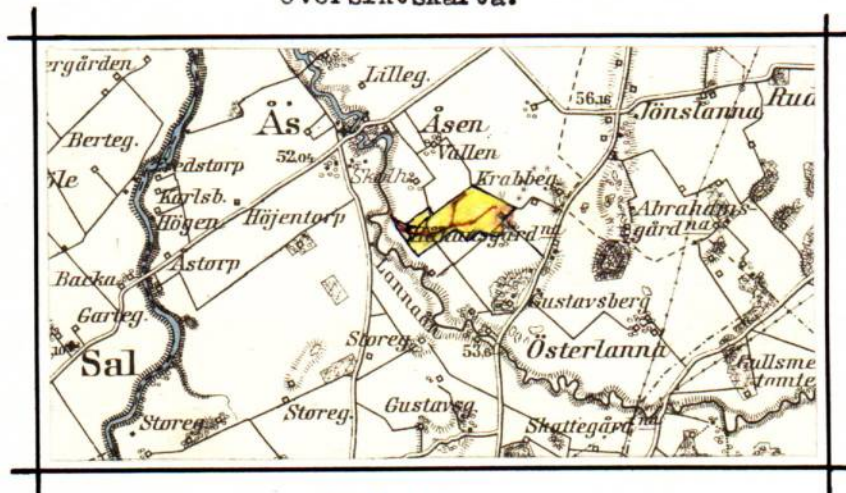
I tjänsten:

Bil. H.
KOSTNADSFÖRDELNINGSLÄNGD

Fastighet Ägare m. m.	Sök. o. likat. = S	B å t n a d kronor	Fastighets andel i			Samfällighets andel i gemensamma kostnader procent
			för särskild av- delning beräknad kostnad	för samfällig- heten beräknad kostnad	samfällig- hetens verkliga kostnad	
			kronor	kronor	procent	
1	2	3	4	5	6	7
<u>Ås socken.</u>						
<u>Åsen Krabbegården 1²</u>						
Ernst Wilsson	S					
avd. I, ägofig. 1-2		1984	940	940	14,395	
<u>Lanna Håkansgården 4⁸ - 4⁹</u>						
<u>Lanna Storegården 6²⁶ - 6³⁰</u>						
Hugo Karlsson	S					
avd. II, ägofig. 3-8		6847	2505	2505	38,362	
<u>Lanna Håkansgården 4¹⁰</u>						
<u>Åsen Krabbegården 1⁶</u>						
Bror Emilsson, Elin Emilsson	S					
avd. II, ägofig. 9-15		8431	3085	3085	47,243	
Summa		17262	6530	6530	100,000	
Håkansgården den 2 mars 1953.						
I tjänsten: 						

Översikt skarta.

1:50 000.

Utlåtande vid syneförrättning enligt
vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande
Lanna Håkansgården m.fl. hemman i Ås socken,
Grästorps kommun av Skaraborgs län.

Ifrågavarande företag, som avser fördjupning och igenläggning med rör
av befintliga avlopp genom och från vattenskadade marker, belägna omkring
1 km sydost Ås kyrka inom nederbördsområde n:r 142/143, i och för ernående
av bättre torrläggning och billigare brukning, är enligt bestämmelserna i
7 kap. vattenlagen att anse såsom dikning. Belägenheten framgår av omstående
översiktskarta, där torrlägningsområdet utmärkts med gul färg och vatten-
samlingsområdets gränser med blå linjer.

Då företaget uppfyller härför i 10 kap. 35 § andra stycket vattenlagen
stadgade villkor, har förrättningen på sökandens begäran handlagts utan
biträde av gode män.

Över till fördjupning och igenläggning ifrågasatta avloppssträckor
hava profil- och sektionsritningar upprättats utvisande förhållandena vid
undersökningstillfället, varjämte de härav beroende vattenskadade markerna
avfattats å nivåkarta. Å denna karta äro de till uppgrävning avsedda av-
loppssträckorna utmärkta med röda linjer och de röda bokstäverna A - B - C
och B - D. Enkel röd linje betecknar att avloppet skall göras täckt.
Avloppens blivande dimensioner hava å profil- och sektionsritningarna ut-
märkts med rött.

Vattensamlingsområdet för de olika avloppssträckorna har uttagits å
generalstabens karta och delvis uppgåtts å marken. Storleken har med blått
angivits å profilritningarna. Den största till avrinning kommande vatten-
mängden har antagits komma att uppgå till 2,0 liter pr sekund och hektar.

På grundval av de sålunda uträknade vattenmängderna hava avloppen

dimensionerats för möjliggörande av torrläggning till ändamålsenligt djup av all härav beroende mark, tillhörig sökandena och den, som sig med sökandena förenat.

Den mark, för vilken dikningen medför båtnad, och som alltså skall ingå i företaget, begränsas å nivåkartan av en streckad svart linje så belägen, att all därutanför liggande mark torde kunna till fullo torrläggas utan hinder av nuvarande vattenförhållanden i till uppgrävning avsedda avloppssträckor.

För utrönande av den genom företaget uppkommande båtnaden har förrättningsmannen verkställt uppskattning, vars resultat i detalj föreligger i den bilagda värderingslängden. Härvid har hänsyn tagits till såväl alstrings- som brukningsbåtnad.

Den å kartan avfattade och enligt förenämnda längd förbättrade marken är att anse som en torrläggningssamfällighet. För utrönande om uppdelning i olika avdelningar av samfälligheten bör göras har särskild utredning verkställts, bil. G. Härav framgår, att samfälligheten skall uppdelas på två avdelningar på sätt i bilagan närmare angivits.

Kostnaderna för företagets utförande skola fördelas på delägarna i mån av båtnaden för vars och ens mark med den jämkning, som av uppdelningen på avdelningar betingas. Den sålunda uträknade procentuella deltagningsskyldigheten finnes för varje fastighet angiven i kolumn 6 av kostnadsfördelningslängden. I kolumn 5 är den häremot svarande beräknade kostnaden angiven.

Kostnaderna för avloppens underhåll skola fördelas efter samma grunder, som för färdigställandet angivits.

Avgift, varom förmåles i 11 kap. 95 § vattenlagen, skall, så snart detta utlåtande vunnit laga kraft, erläggas till Länsstyrelsen i Mariestad med 25 kronor 89 öre, vilken kostnad fördelas på delägarna med en krona 50 öre för tusen av vars och ens i kostnadsfördelningslängdens kolumn 3 angivna förbättringsvärde.

Kostnaderna för syneförrättningen och övriga för hela företaget gemensamma kostnader, skola fördelas efter samma grunder, som för grävningskostnaderna angivits.

Jämlikt föreskrifterna i 10 kap. 62 § vattenlagen får förrättningsmannen i fråga om företaget ytterligare bestämma:

att det skall, därest sökandena önska fullfölja detsamma, utföras i fullständig överensstämmelse med bestämmelserna i detta utlåtande med därtill hörande ritningar och handlingar;

att till rörledningar och rörtrummor skola användas rör, som uppfylla gällande standardfordringar;

att under arbetstiden vatten ej får uppdämmas eller påsläppas på sätt att skada uppstår;

att rörbrott, ras eller förskjutningar, som till äventyrs inträffa, omedelbart skola avhjälpas och nödiga släntförändringar eller förstärkningsåtgärder vidtagas;

att arbetena må begynna så snart detta utlåtande vunnit laga kraft, samt böra vara bragta till slut före utgången av år 1962;

att företaget skall anses fullbordat, när det avsynats och godkänts av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör samt

att det skall benämnas "Håkansgårdens dikningsföretag av år 1953".

Talan mot förrättningen och detta utlåtande må föras vid Västerbygds vattendomstol, adress Vänersborg, till vilken besvären med iakttagande av bestämmelserna i 11 kap. 85 § vattenlagen skola vara ingivna inom sextio dagar från nedanstående datum. Håkansgården den 2 mars 1953.

I tjänsten:

